

MINISTERSTVO HOSPODÁRSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

P r í r u č k a

**na kontrolu duálneho zobrazovania cien pri prechode na euro pre mestá a
obce**

júl 2008

Obsah

Úvod

1. Vykonávacia časť	3
1.1. Etapy kontroly na dodržiavanie generálneho zákona	3
1.1.1. I. etapa kontroly – obdobie prípravy na zavedenie eura	3
1.1.2. II. etapa kontroly – obdobie duálneho hotovostného obehu	5
1.1.3. III. etapa kontroly – obdobie po ukončení duálneho hotovostného obehu	6
2. Opatrenia na nápravu a sankcie	7
3. Záver	8
4. Príklady	9

ÚVOD

Dňa 1. januára 2008 nadobudol účinnosť zákon č. 659/2007 Z.z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „generálny zákon“), ktorý upravuje niektoré opatrenia a postupy súvisiace s prípravou na zavedenie a so zavedením meny euro v Slovenskej republike ako výlučného zákonného platidla, jednotnej meny a menovej jednotky.

Jedným z vykonávacích predpisov ku generálnemu zákonu je vyhláška MH SR č. 97/2008 Z.z. o podrobnostiach duálneho zobrazovania pre oblasť ochrany spotrebiteľov, (ďalej len „vyhláška“), ktorá nadobudla účinnosť 27. marca 2008.

Metodická príručka na kontrolu duálneho zobrazovania cien pri prechode na euro pre mestá a obce (ďalej len „metodická príručka“) vychádza z Metodického usmernenia Slovenskej obchodnej inšpekcie č. 4/OOS/2008 na kontrolu duálneho zobrazovania cien, uvádzania a zaokrúhľovania cien, jednotkových cien a platieb pri prechode na euro (ďalej len „metodické usmernenie“).

1. VYKONÁVACIA ČASŤ

1.1. Etapy kontroly na dodržiavanie generálneho zákona:

1.1.1. I. etapa kontroly - obdobie prípravy na zavedenie eura

Táto etapa kontroly začína dátumom vyhlásenia konverzného kurzu a končí dňom zavedenia eura - **obdobie od 8. júla 2008 do 31. decembra 2008.**

Dobrovoľné duálne zobrazovanie cien začína dňom určenia konverzného kurzu.

Povinné duálne zobrazovanie cien začína jeden mesiac po dni určenia konverzného kurzu a končí jeden rok po dni zavedenia eura – **obdobie od 9. augusta 2008 do 31. decembra 2009.**

V **období dobrovoľného duálneho zobrazovania cien** (od určenia konverzného kurzu do povinného duálneho zobrazovania cien) je možné vykonávať kontrolu na základe podnetov a pri bežnom dozore, vykonávanom v rámci vlastnej kompetencie, ak kontrolovaný subjekt už vykonáva duálne zobrazovanie cien.

Na začiatku **povinného duálneho zobrazovania cien** (od 9. augusta 2008), obce v rámci svojich kapacitných možností by mali vykonať celoplošný monitoring, s cieľom preveriť, či trh splnil informačné povinnosti pre spotrebiteľa od prvého dňa tak, ako je ustanovené v generálnom zákone.

Predmetom kontroly bude:

- sprístupnenie konverzného kurzu na viditeľnom mieste

Sprístupnenie konverzného kurzu je potrebné vykonať spôsobom, ktorý pre spotrebiteľa zabezpečí jednoznačné, prehľadné, zrozumiteľné, ľahko prístupné a dobre čitateľné zobrazenie. Táto požiadavka sa považuje za splnenú, ak informácia o konverznom kurze je spotrebiteľovi k dispozícii bez toho, aby o to žiadal. Zverejnenie konverzného kurzu je vhodné napr. na tabuli vo vstupných priestoroch predajného priestoru, najmä pri pokladniciach a musí byť súčasťou aj cenníka s duálnym zobrazovaním cien a konverznej tabuľky.

V prípade ambulantného predaja je potrebné vydanie povolenia na ambulantný predaj podmieniť preukázaním cenníka s duálnym zobrazením poskytovaných služieb alebo ponúkaných výrobkov, na ktorom musí byť zverejnený konverzný kurz.

- duálne zobrazovanie cien

Ide o zobrazovanie a uvádzanie cien predávaných výrobkov, poskytovaných služieb alebo ponúkaných výrobkov v slovenskej mene. Súbežne sa na informatívne účely uvádzajú peňažné sumy v eurách.

V prípade výrobkov, u ktorých platí povinnosť označovania jednotkovou cenou, v zmysle nariadenia vlády SR č. 387/2007 o označovaní výrobkov cenami, duálne zobrazovanie cien sa vzťahuje aj na jednotkové ceny, pričom predajná cena a jednotková cena musia byť ľahko rozlíšiteľné a ľahko čitateľné.

- *Informácia o cene platnej v čase ponuky má byť zabezpečená formou cenovky, cenníka alebo vývesky, aby kupujúci nemusel vyžadovať ich predloženie alebo sprístupnenie.*
- *Spôsob rozlíšenia označenia hlavnej meny od informatívnej meny je na výbere podnikateľa (napr. farbou alebo typom písma). Na účely kontroly je dostatočné rozlíšenie uvedením skratky resp. symbolu meny pri príslušnej číselnej hodnote.*

Obec v kontrolovaných prevádzkarniach preverí duálne zobrazovanie cien u všetkých ponúkaných výrobkov a poskytovaných služieb s ohľadom na výnimky z duálneho zobrazovania cien a na osobitné pravidlá duálneho zobrazovania, ktoré sú upravené v generálnom zákone a vo vyhláske MH SR.

- správnosť prepočtu zo slovenskej meny na euro vrátane zaokrúhľovania

Pravidlá prepočtu a zaokrúhľovania sú uvedené v časti 1.2. Duálne zobrazovanie cien.

Príklady zaokrúhľovania:

- *ak suma po prepočte slovenskej koruny na euro je 5,1243 €, táto sa zaokrúhli na sumu 5,12 €*
- *ak suma po prepočte slovenskej koruny na euro je 5,1250 €, táto sa zaokrúhli na sumu 5,13 €.*
- *jednotková cena vyjadrená v slovenských korunách 34,551 Sk, po prepočte na eurá (konverzný kurz 30,1260) je 1,1469 €, čo má byť uvedené na cenovke.*

- duálne zobrazovanie cien na dokladoch o kúpe

Pri peňažných sumách, uvedených na faktúrach, zmluvách, na platobných alebo výplatných dokladoch, na dokladoch vyhotovených elektronickou registračnou pokladnicou (ERP), na pokladničných potvrdenkách a na ďalších dokladoch o zaplatení (vzťahuje sa aj na doklady o zaplatení zálohy), duálnemu zobrazovaniu cien podliehajú **celkové konečné sumy cien**, ktoré majú byť skutočne uhradené alebo vyúčtované.

Toto platí aj v prípadoch, ak nie je možné dočasne použiť ERP a je vydaný náhradný doklad o kúpe (**paragón**). **Na doklade o kúpe musí byť uvedený aj konverzný kurz.**

Ak je tá istá peňažná suma uvedená na doklade vyhotovenom ERP a aj na inom účtovnom doklade odovzdávanom spotrebiteľovi, duálnemu zobrazovaniu podlieha len suma uvedená na doklade vyhotovenom ERP.

Jednotlivé položky na doklade o kúpe sú uvedené v Sk. Celková suma cien je uvedená v Sk a súbežne na informatívne účely aj v eurách.

Duálne zobrazovanie cien na dokladoch o kúpe je možné preveriť formou vykonania kontrolného nákupu, pozastavenia nákupu spotrebiteľ a alebo inou vhodnou formou.

1.1.2. II. etapa kontroly - obdobie duálneho hotovostného peňažného obehu (DHPO)

Jej trvanie je totožné s obdobím duálneho hotovostného peňažného obehu (DHPO). Ide o dočasné obdobie hotovostného peňažného obehu v SR, ktoré trvá **šestnásť kalendárnych dní** vrátane dňa zavedenia eura, počas ktorého zákonným platidlom v SR sú platné eurobankovky a euromince a zároveň aj slovenské bankovky a slovenské mince.

Predmetom kontroly bude:

- sprístupnenie konverzného kurzu na viditeľnom mieste

Detto ako v I. etape kontroly.

- duálne zobrazovanie cien

V tomto období sú **rozhodujúce** peňažné sumy cien uvedené v eurách a súbežne sa na **informatívne účely** uvádzajú peňažné sumy v slovenských korunách.

Ďalej podobne ako v I. etape kontroly.

- správnosť prepočtu z euro na slovenské koruny

Ak pred dňom zavedenia eura bola cena duálne zobrazená v slovenskej mene a v eurách, v súlade s duálnym zobrazovaním, a ak sa zároveň pri zavedení eura nezmení pôvodná cena vyjadrená v eurách, tak na účely duálneho zobrazovania sa po zavedení eura nemusí pôvodná cena vyjadrená v eurách prepočítavať na slovenskú menu a zaokrúhľovať, ale pôvodná cena vyjadrená v slovenskej mene sa považuje za správne prepočítanú hodnotu podľa pravidiel duálneho zobrazovania.

- prijatie platných slovenských korún a eur

- Podnikateľ môže pred uplynutím obdobia DHPO odmietnuť prijatie platných slovenských korún vtedy, ak ide o pamätné mince, ak pri jednej platbe v hotovosti ide o viac ako 20 kusov mincí rovnakej nominálnej hodnoty alebo celkovo viac ako 30 kusov mincí rôznych nominálnych hodnôt a ak ide o poškodené bankovky a mince.
- Podnikateľ môže v období DHPO odmietnuť prijatie platných slovenských korún aj vtedy, ak súčet ich nominálnych hodnôt **viac ako štvornásobne prevyšuje hodnotu vykonávanej platby.**

Napr. za nákup v hodnote 1,- € môže predávajúci odmietnuť prijať bankovku v hodnote 500,- Sk, podobne napr. za nákup v hodnote 10,- € môže predávajúci odmietnuť prijať bankovku v hodnote 5000,- Sk.

POZOR!!! Nemôže však odmietnuť eurobankovky akejkoľvek hodnoty!

- Počas obdobia DHPO **predajné automaty** určené na automatizovaný predaj tovaru alebo poskytovanie nepeňažných služieb **nemusia** byť upravené tak, aby súčasne v hotovosti prijímali eurá aj slovenské koruny, ak to preukázateľne nie je možné z technických dôvodov alebo z dôvodu neúmerne vysokých finančných nákladov na takúto úpravu.

- vydávanie preplatku

Počas obdobia DHPO podnikatelia môžu z peňažných platieb v slovenských korunách, ktoré prevyšujú uhrádzanú sumu, **vydávať preplatok v hotovosti iba v eurách s výnimkou prípadu, ak príjemca preplatku súhlasí s vydaním preplatku inak.**

Peňažná suma vydávaného preplatku sa vypočíta ako rozdiel medzi vykonanou platbou a uhrádzanou sumou.

Napr. uhrádzaná suma 16,59 €, čo predstavuje 532,90 Sk, platba 1000,- Sk, konverzný kurz 32,1234.

1. spôsob 1.000,- Sk po prepočte a zaokrúhlení je 31,13 €; $31,13 € - 16,59 € = 14,54 €$

2. spôsob 1.000,- Sk – 532,90 Sk = 467,10 Sk; po prepočte a zaokrúhlení je 14,54 €

Obidva spôsoby výpočtu sú akceptovateľné, prípadné rozdiely spôsobené zaokrúhľovaním sú nepodstatné.

- duálne zobrazovanie cien na dokladoch o kúpe

V období DHPO na všetkých dokladoch už musia byť jednotlivé položky uvedené v eurách, pričom celková suma, ktorú spotrebiteľ zaplatí je uvedená v eurách a súbežne na informatívne účely aj v Sk.

1.1.3. III. etapa kontroly - obdobie po ukončení duálneho hotovostného peňažného obehu

Po uplynutí obdobia DHPO *zákonným platidlom SR sa stávajú výlučne eurobankovky a euromince*; všetky slovenské bankovky a mince prestávajú byť zákoným platidlom v SR.

Predmetom kontroly bude:

- sprístupnenie konverzného kurzu na viditeľnom mieste

Podobne ako v I. etape kontroly.

- duálne zobrazovanie cien

Podobne ako v II. etape kontroly.

- správnosť prepočtu meny euro na slovenskú menu

Prepočet meny euro na slovenskú menu sa vykonáva použitím konverzného kurzu.

Po uplynutí duálneho hotovostného peňažného obehu nebude spôsob zaokrúhľovania cien, súm a hodnôt v slovenských korunách ustanovený záväzne. Predávajúci môže tieto zaokrúhliť buď matematicky alebo vyjadriť nezaokrúhlené.

- prijímanie eur

Uplynutím obdobia DHPO sa euro stáva výlučným zákonným platidlom. Pri platbe v hotovosti sa prijímajú a vydávajú eurá bez obmedzenia.

- duálne zobrazovanie na dokladoch o kúpe

Podobne ako v II. etape kontroly.

2. OPATRENIA NA NÁPRAVU A SANKCIE

§ 20 generálneho zákona

ods. 1. Ak orgán dohľadu pri dohľade alebo kontrole **subjektu, ktorý podlieha dohľadu** alebo kontrole podľa osobitných predpisov, zistí u subjektu nedostatky spočívajúce v nedodržiavaní, porušení alebo obchádzaní pravidiel a povinností pri príprave na prechod a

pri prechode na euro, ktoré ustanovuje generálny zákon, osobitný predpis vydaný na vykonanie generálneho zákona alebo iný všeobecne záväzný právny predpis, orgán dohľadu je podľa závažnosti, rozsahu, dĺžky trvania, následkov a povahy zistených nedostatkov príslušný uložiť subjektu opatrenia na nápravu, pokuty alebo iné sankcie ustanovené **podľa osobitných predpisov**.

- *Ak osoby poverené výkonom dohľadu a kontroly zistia porušenie generálneho zákona a vyhlášky MH SR., prijímú opatrenia na nápravu, pričom **nedostatky, ktoré je možné odstrániť ihneď**, napr. sprístupnenie konverzného kurzu na viditeľnom mieste, doplnenie chýbajúcich cenoviek, oprava nesprávneho prepočtu..., **musia byť odstránené ihneď, ešte počas kontroly**.*
- *Na odstránenie všetkých nedostatkov sa ukladajú **opatrenia na nápravu** s uvedením termínu.*
- *Pri zistení nedostatkov pri prvej kontrole možno kontrolu ukončiť opatreniami na nápravu, bez sankcií. Ak sa pri následnej kontrole zistia nedostatky opakovane, orgán dohľadu rozhodne o ďalšom konaní.*
- *Orgány vo veciach ochrany spotrebiteľa (obce) pri ukladaní pokút postupujú podľa zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.*
- *V prípade chýbajúceho údajov duálneho zobrazenia cien, vrátane konverzného kurzu, ide o neúplný údaj duálneho zobrazovania cien, a v prípade, ak niektorý z týchto údajov je nesprávny, ide o nesprávny údaj duálneho zobrazovania cien. Takéto nedostatky možno kvalifikovať ako porušenie §5 zákona o ochrane spotrebiteľa – **zákaz klamania spotrebiteľa**.*
- *V prípade, ak informácia o cene nie je poskytnutá vôbec, nedostatok možno kvalifikovať ako **nekalú obchodnú prax** podľa § 7 a 8 zákona o ochrane spotrebiteľa.*

Uvedené sa vzťahuje na duálne označovanie cien predávaných výrobkov a poskytovaných služieb a na reklamu.

*Ak podnikateľ zvýši ceny z dôvodu nákladov so zavedením eura, poruší **§23 generálneho zákona**, čo možno kvalifikovať ako porušenie §4 ods.5 zákona o ochrane spotrebiteľa - **konanie v rozpore s dobrými mravmi**.*

ods. 2. Ak orgán dohľadu zistí nedostatok podľa odseku 1 alebo 2 v činnosti podnikateľa alebo právnickej osoby **vrátane odmietnutia prijatia zákonných platidiel** bez zákonného dôvodu, popri uložení pokuty podľa odseku 1 alebo 2 je orgán dohľadu príslušný podľa závažnosti, rozsahu, dĺžky trvania, následkov a povahy zistených nedostatkov uložiť peňažnú pokutu v platnej menovej jednotke **až do hodnoty 1 500 eur** a pri opakovanom alebo závažnom nedostatku **až do hodnoty 3 000 eur** aj **zodpovednej fyzickej osobe**, ktorá zapríčinila zistený nedostatok v činnosti podnikateľa alebo právnickej osoby.

Pokuty za odmietnutie prijatia zákonných platidiel môžu uložiť orgány dohľadu ustanovené v §19 generálneho zákona za podmienky uloženia pokuty podľa §20 ods. 1.

§ 22 generálneho zákona (poriadkové pokuty)

Orgány dohľadu sú príslušné uložiť poriadkovú pokutu v platnej menovej jednotke **fyzickej osobe** až do hodnoty 1 500 eur a právnickej osobe až do hodnoty 15 000 eur, a to aj opakovane, tomu,

- kto bez závažného dôvodu sťažuje výkon dohľadu alebo kontroly najmä tým, že neumožní alebo sťažuje výkon dohľadu alebo kontroly na mieste,

- alebo neposkytne požadované doklady alebo informácie súvisiace s dohliadanými subjektmi,
- prípadne neposkytne inú súčinnosť požadovanú na účely výkonu dohľadu a kontroly a sťažuje postup v konaní pred orgánom dohľadu.

Poriadkovú pokutu v zmysle uvedeného ustanovenia generálneho zákona môžu uložiť všetky orgány dohľadu.

V prípade porušenia generálneho zákona a vyhlášky MH SR subjektmi, ktoré podliehajú kontrole obce v zmysle zákona 178/1998 Z. z. o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhovách miestach ..., môže obec postupovať aj v zmysle tohto zákona, a to nasledovne:

- pri kontrole vyžadovať operatívne odstránenie tých nedostatkov, ktoré je možné odstrániť ihneď;
- v prípade, ak zistené nedostatky nie je možné okamžite odstrániť, nariadiť formou záväzného pokynu kontrolovanej osobe v zmysle §11 ods. 1 písm. e zákona o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhovách miestach vykonať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, s určením lehoty na ich odstránenie;
- ak sa následne zistí nespĺnenie opatrenia na mieste, obec môže uložiť pokutu podľa §12 zákona o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhovách miestach.

3. ZÁVER

Záverom je potrebné zdôrazniť, že mestá a obce by mali vypracovať rámcový plán kontrol a viesť evidenciu kontrol, ktorá bude použitá ako podkladový materiál pre vypracovanie správ z kontroly dodržiavania podmienok duálneho zobrazovania pre Pracovný výbor pre nefinančný sektor a ochranu spotrebiteľa v zmysle Národného plánu na zavedenie eura v SR.

4. PRÍKLADY

Príklad č. 1 – konverzná tabuľka

Konverzný kurz: 32,4921 (fiktívny)	
SKK	€
9,-	0,28
19,-	0,58
24,90	0,77
29,-	0,89
49,-	1,51
99,-	3,05
109,-	3,35
149,-	4,59
249,-	7,66
499,-	15,36
999,-	30,75
1099,-	33,82

Príklad č. 2 – cenník

Konverzný kurz: 33.2134 (fiktívny)		
Položka	Cena v SKK	Cena v €
Rožok biely 80g	2,50	0,08
Rožok tmavý 80g	2,50	0,08
Rožok celozrnný 85g	5,30	0,16
Rožok mix 85 g	3,50	0,11

Príklad č. 3 – prepočet cien

V príkladoch použitý *fiktívny* kurz: 32,4921

1. Cena výrobku: 499,-, po prepočte: 15,36 €
2. Cena nákupu sa skladá z položiek:
Mlieko: 24,90
chlieb: 29,-
Rohlíky á 1,90, 10 ks = 19,-
suma spolu: 72,90, po prepočte: 2,24 €

Príklad č. 4 - cenovky na regáloch

PILSNER URQUELL 0,5L
LEZAK SKL

+ zaloha 3,00 Sk
18,90
0,56
Euro

Jednotková cena 37,80 Sk / l -> 1,127 Euro / l

8594404110110

BONAQUA 0.5L PET JEMNE
PERLIVA

6,90
0,21
Euro

Jednotková cena 13,80 Sk / l -> 0,412 Euro / l

0000090492891

MR.PROPER 2V1 OCEAN
750ML+NECK

54,90
1,64
Euro

Jednotková cena 73,20 Sk / l -> 2,183 Euro / l

5413149203044

PRACKA INDESIT WITP 102

888,00
26,49
Euro

8007842342666

Príklad č. 5 – visačky

Na visačke, nálepke alebo inom označení výrobku predávaného na kusy alebo balenia sa uvedie:

Sukňa 2005/13 sivá
cena: 1299,- SKK

Následne sa na regálovej cenovke uvedie:

Sukňa 2005/13 sivá

1299,- SKK/39,98 EUR

Príklad č. 6 – výstupy z váh a iných podobných zariadení

7A – pred zavedením eura (do 31.12.2008)

XXXXX s.r.o.

Krkovička

Balene dňa: 18.9.2008   Spotrebujte do: 21.9.2008

Kg	Sk/kg	Sk	EUR
1.288	165,-	212,5	6,33

7B – po zavedení eura (od 1.1.2009)

XXXXX s.r.o.

Krkovička

Balene dňa: 18.4.2009   Spotrebujte do: 21.4.2009

Kg	EUR/kg	EUR	Sk
1.288	4,981	6,42	212,65

Upozornenie: je dostačujúce, ak je na výstupe z váhy uvedená len hmotnosť výrobku a jeho kód. Jednotková cena sa zobrazí duálne na regálovej cenovke (v eurách najmenej na 3 desatinné miesta).

Príklad č. 7 – pokladničný blok

8A – pred zavedením eura (do 31.12.2008)

EURO-500 s.r.o.	
Rožok A 10x5,50	55,-
Rožok B 10x3,20	32,-
Mlieko	25,30
Šampón XX	89,50
Banány vážené	17,80
0,546x32,60	
Cukor 1kg kr.	32,80
<hr/>	
medzisúčet	252,40
bez dane 19%	212,10
DPH 19%	40,30
<hr/>	
Platba kartou	
Celkom SKK	252,40
Konverzný kurz: 1 EUR/33.1234	
Celkom EUR	7,62
Platba v hotovosti	
Celkom SKK	252,40
Zaokrúhlenie	-0,40
Celkom SKK	252,00
Konverzný kurz: 1 EUR/33.1234	
Celkom EUR	7,61

8B – po zavedení eura (od 1.1.2009)

EURO-500 s.r.o.	
Rožok A 10x0,17	1,70
Rožok B 10x0,10	1,00
Mlieko	0,76
Šampón XX	2,70
Banány vážené	0,54
0,546x0,984	
Cukor 1kg kr.	0,99
<hr/>	
medzisúčet	7,69
bez dane 19%	6,46
DPH 19%	1,23
<hr/>	
Platba kartou	
Celkom EUR	7,69
Konverzný kurz: 1 EUR/33.1234	
Celkom SKK	254,72
Platba v hotovosti	
Celkom EUR	7,69
Konverzný kurz: 1 EUR/33.1234	
Celkom SKK	254,72